

Otkrivena imena stradalih hrvatskih vojnika u Galiciji

Pan i poziva da mu se jave obitelji koje su, na popisu imena koji objavljujemo, prepoznale ime svoga člana

14. SRPNJA 2014.

Bila je krvava ratna 1915. kad je Gjuro Rukavina, vojak iz Perušića, stigao na frontu u Galiciju. Njegova postrojba, sve najbolji hrvatski muškarci, dugo su i tvrdo držali liniju sve dok ruski general Aleksej Brusilov nije krenuo u snažnu ofenzivu. Sljedeće ljeto, 1916., bilo je posljednje koje je Gjuro vidjeti: bilo mu je samo 19 godina. Opsežno istraživanje Cijelo stoljeće nije se znalo gdje su mu razasute kosti, baš kao i desetaka tisuća poginulih domobrana, tog topovskog mesa koje je bilo diljem fronte ratovati u slavu Habsburške Monarhije. Utoliko je važnije, a gotovo posve nepoznato, da ukrajinsko selo Glybivka krije jedino sačuvano groblje hrvatskih vojnika na istom bojištu. U spomen na njih, pripadnike 25. zagrebačke i 26. karlovačke domobranske pukovnije, sve ove godine uzdizali su se križevi sa zaraslih i neobilježenih, ali vidljivih 30-ak humaka, no njihova imena sve do danas – upravo kad svijet obilježava 100. godišnjicu od početka Prvog svjetskog rata – nisu bila poznata. Ponajviše na tome treba zahvaliti posebnom povjerenstvu Grada Zagreba koje po prvi put u javnosti (koja malo ili premalo znade o životu i smrti u Galiciji, najvećoj klanici hrvatskih vojnika tijekom tog rata) njihov identitet otima zaboravu. Predvodi ih dr. sc. Ivica Pančić, pomoćnik prorektora zagrebačkog Ureda za zdravstvo, koji posljednjih mjeseci uporno prikuplja sredstva za obnovu groblja i spomenika, ali i traga za povijesnom građom po arhivima nekoliko europskih metropola tragajući i za identitetom hrvatskih vojnika. Naposljetku, to mu je i pošlo za rukom. Za početak, riječ je o 41 vojniku za koje sada, osim lokacije groba, pouzdano zna mjesto i godinu rođenja, pripadnost postrojbi i godinu i mjesto smrti. – Bio je to dugotrajan proces, opsežno istraživanje, poput traženja igle u plastu sijena, za koje nismo znali kamo i nas odvesti. U Hrvatskom državnom arhivu postoje tek fragmentarni podaci o pripadnicima naših domobranskih pukovinja, stoga smo se za pomoć pri pronalaženju mogli njihova popisa imena obratiti Beču i Budimpešti. Arhiv u Budimpešti iz Beča smo dobili odgovor da bi se traženi podaci mogli pronaći u Krakovu, ali ponajviše smo se nadali odgovoru iz Budimpešte budući da je većina naših povijesnih arhiva smatrala da bismo imena mogli pronaći i upravo ondje. U travnju smo posjetili njihov Vojni arhiv gdje nam je od velike pomoći bio pukovnik Bonhardt koji nam je pomogao doći do prvih podataka, a prije desetak dana konačno sam otišao po popis sa 40-ak imena – kaže dr. Pančić pa pritom poziva da mu se jave obitelji koje su, na popisu imena koji objavljujemo, prepoznale ime svoga člana. Prvi cilj mu je sada, kaže, u Glybivki postaviti spomen-ploču s

imenima hrvatskih junaka. Pri tome se nada da će ovako važno otkriće prepoznati i na državnoj razini te da će se, uz Grad Zagreb, uključiti i Ministarstvo kulture, kako bi to groblje u današnjoj zapadnoj Ukrajini bilo dostojanstveno obilježeno. Inače, tamošnje su vlasti iznimno zainteresirane za obnovu hrvatskog groblja koje su spremne uvrstiti u mrežu vojnih turističkih putova pa i u zaštite spomenike kulture, na taj način vraćaju i svojevrstni dug Hrvatima. Čeka se još samo da im se za njihovu žrtvu oduži i Hrvatska. >>Galicijska: Najveća klanonica hrvatskih vojnika u Prvom svjetskom ratu Ovo su imena pokopanih u selu Glybivka Stjepan Zimak (Pušća, rođen 1895.), Gjur Rukavina (Perušica, 1897.), Izidor Šarga (Ivanec), Juro Dragoslavljević (Gudovec, 1880.), Franjo Kahlina (Klanjec, 1896.), Nikola Koški (Ivanec, 1894.), Andro Zrinski (Kašina, 1883.), Stjepan Kovačić (Ludbreg, 1894.), Ivan Kelin (Dugo Selo, 1886.), Stjepan Bubanko (Stubica Donja, 1895.), Vid Turina (Sesvete, 1896), Franjo Guri (Pregrada 1897.), Alojz Tanber (Sisak, 1881.), Franjo Kišur (Klanjec, 1885.), Stjepan Perić (Zlatar, 1876.), Ivan Štih (Zagreb, 1896.), Vjekoslav Gredelj (Zlatar, 1896.), Mijo Gerendijar (Grubišno Polje, 1886.), Mijo Mesar (Bregi, 1897.), Ivan Liktar (Samobor, 1879.), Tomo Gašpar (Ludbreg, 1897.), Andro Jurec (Zlatar, 1874.), Marko Bukovac (Križevac, 1898.), Šimun Sudec (Ludbreg, 1879.), Andro Radošić (Varaždin, 1896.), Jakob Milek (Stubica, 1895.), Tomo Škrlić (Ogulin, 1879.), Stjepan Kalanj (Brinje, 1873.), Andro Gudić (Novi Marof, 1872.), Ivan Jovanović (Senj), Josip Radošević (Slunj, 1898.), Josip Prketa (Karlovac, 1891.), Juraj Štok (Desinić, 1895.), Juraj Šafran (Novi Marof, 1890.), Andro Požgaj (Zlatar, 1887.), Petar Ljubanović (Jaska, 1896.), Franjo Kranjčić (Pregrada, 1890.), Martin Buntak i Mijo Stipina.

Pročitajte više na: <https://www.vecernji.hr/vijesti/otkrivena-imena-stradalih-hrvatskih-vojnika-u-galiciji-950289>

www.vecernji.hr